

POSTANOWIENIE

Dnia 7 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie z wniosku obrońcy obwinionego X. Y.

z dnia 17 kwietnia 2023 r.

o zbadanie spełnienia przez SSN Wiesława Kozielowicza wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowaniu po powołaniu, w sprawie o sygn. akt I ZSK 24/22

po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 2026 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu

kwestii

podjęcia postępowania oraz pozostawienia bez rozpoznania wniosku

na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. i art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 29 § 24 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024 r., poz. 622)

postanowił:

1. podjąć zawieszone postępowanie;
2. wniosek obrońcy złożony w trybie art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym, w sprawie o sygn. akt I ZSK 24/22, dotyczący sędziego SN Wiesława Kozielowicza, pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 stycznia 2024 r. Sąd Najwyższy na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. zawiesił postępowanie w sprawie I ZB 42/23 do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytań prejudycjalnych w sprawach III CB 40/23 i I NB 4/23 Sądu Najwyższego.

W dniu 9 grudnia 2025 r. w stan spoczynku przeszedł Sędzia Sądu Najwyższego Wiesław Kozielowicz (por. informacja na stronie Sądu Najwyższego - (<https://www.sn.pl/aktualnosci/SitePages/Wydarzenia.aspx?ItemSID=1159-0dc69815-3ade-42fa-bbb8-549c3c6969c5&ListName=Wydarzenia>)). Skoro zatem sędzia, co do którego złożono wniosek w trybie art. 29 § 5 i 6 ustawy o Sądzie Najwyższym przeszedł w stan spoczynku, to bezprzedmiotowe staje się dalsze procedowanie co do takiego wniosku, albowiem sędzia objęty wnioskiem nie będzie orzekał w żadnej sprawie, a zatem i w sprawie o sygn. akt I ZSK 24/22. Niezależnie od tego trzeba stwierdzić, że sprawa o sygn. akt I ZSK 24/22 została już zakończona postanowieniem z dnia 1 października 2024 r., którym postępowanie dyscyplinarne wobec sędziego X. Y. umorzono. Z tego powodu konieczne stało się podjęcie zawieszonego postępowania i pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Mając na względzie okoliczność, że u. o SN w art. 29 § 15 przewiduje skład pięciu sędziów Sądu Najwyższego tylko do rozpoznania wniosku (co zresztą następuje po – co do zasady – obligatoryjnym wysłuchaniu sędziego), a po rozpoznaniu wniosku w tym trybie jest możliwe wydanie tylko dwóch rodzajów orzeczeń, tj. oddalenia wniosku (art. 29 § 17) lub wyłączenia sędziego (art. 29 § 18), jest oczywiste, iż obecna sytuacja procesowa nie pozwala na skierowanie sprawy na posiedzenie w tym trybie. Wobec sytuacji, że u. o SN nie reguluje takiego układu procesowego w sposób autonomiczny, a w art. 29 § 24 w pozostałym zakresie odsyła – w zakresie postępowania toczącego się na skutek wniosku – do odpowiedniego stosowania przepisów o zażaleniu w postępowaniu, którego wniosek dotyczy, konieczne było dokonanie oceny tego układu procesowego na gruncie przepisów rozdziału 48 (przepisy ogólne) oraz rozdziału 50 (zażalenie i sprzeciw) Kodeksu postępowania karnego.

Przyjęcie wniosku w trybie art. 29 § 5 u. o SN i poddanie go dalszej procedurze (losowanie sędziów) oznacza, że obecny etap postępowania to dalej postępowanie przed Sądem Najwyższym, który wprawdzie jest właściwy funkcjonalnie do rozpoznania tego środka procesowego, ale nie może go obecnie rozpoznać w trybie art. 29 § 15 u. o SN, skoro wniosek stał się bezprzedmiotowy na skutek przejścia sędziego w stan spoczynku oraz zakończenia postępowania głównego w

sprawie I ZSK 24/22. Taka sytuacja powinna prowadzić do zakończenia postępowania wszczętego zarządzeniem Prezesa Izby w formule procesowej, adekwatnej do tej jaka występuje w takim układzie procesowym w postępowaniu zażaleniowym w procedurze karnej. Z tego powodu należało przyjąć, że skoro wniosek został przyjęty przez Prezesa Izby Odpowiedzialności Zawodowej jako dopuszczalny w momencie jego składania, ale obecnie nie może on być dalej procedowany, to przepisem prawa procesowego, który winien być w tym zakresie stosowany, jako norma odesłania jest art. 430 § 1 k.p.k. Przepis ten nakazuje sądowi odwoławczemu, który ma rozpoznać zażalenie (taki tryb wskazuje ustawa o SN – art. 29 § 24), pozostawić bez rozpoznania niedopuszczalny środek odwoławczy, który został przyjęty przez prezesa sądu pierwszej instancji (tu: Prezesa Izby Odpowiedzialności Zawodowej). Wprawdzie przepis ten wskazuje, że następuje to w sytuacji wniesienia środka odwoławczego po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo gdy jest on niedopuszczalny z mocy ustawy, ale trafnie podnosi się, iż takie rozstrzygnięcie należy wydać wtedy, gdy przedmiot zaskarżenia przestał istnieć (por. T. Grzegorzczuk, *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Art. 1-467*, Warszawa 2014, s. 1424; J. Matras [w:] K. Dudka [red.], *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2020, s. 947 i przywołane w przypisie orzecznictwo). Odnosząc te okoliczności do faktu, że przedmiotem postępowania w trybie art. 29 § 5 u. o SN jest kwestia istnienia wymogów bezstronności i niezawisłości konkretnego sędziego, to niemożność orzekania w konkretnej sprawie przez sędziego, co do którego wniosek taki skierowano, jest tożsamą z tak postrzeganą przeszkodą w rozpoznaniu sprawy.

Z tego powodu konieczne było pozostawienie wniosku bez rozpoznania. Wykazano już powyżej, że skład wskazany w art. 29 § 15 u. o SN to - *lege non distinguente* – to skład rozpoznający wniosek, a przecież wniosek nie może być dalej procedowany. W takim układzie procesowym należy zastosować przepis art. 30 § 2 k.p.k., albowiem ten przepis – jako przepis określający skład sądu odwoławczego (wymagane jest stosowanie przepisów o zażaleniu – art. 29 § 24 u. o SN) – musi określać skład sądu, który jest uprawniony do orzekania w trybie art. 430 § 1 k.p.k.

Z tych wszystkich powodów należało orzec jak w postanowieniu.

[M. T.]

[r.g.]

Jarosław Matras